

RAZVOJI V PETROLEJSKEM ŠKANDALU

Sedaj pravijo, da mora biti konec vseh nadaljnjih razkritij. — Tako republikanski voditelji kot voditelji demokratov se boje, da bi se preveč ne izvedelo. — Preiskava bo baje že v dveh tednih zaključena. — Započeto delo na Havajskem otočju je treba dovršiti.

Washington, D. C., 11. marca. — Tako med voditelji republikancev kot voditelji demokratov je opaziti hrepenenje po miru, vsaj v kolikor pride v poštev petrolejski škandal. Dočim so demokratje izprva pozdravili vsako novo razkritje s kriki veselja, so postali precej redkobesedni po pojasnitvah glede odvetniških pristojbin McAdooja. Vsi može v visokem sveču obeh zbornic so prišli sedaj polagoma do prepričanja, da bo škandal pravzaprav škodoval obema strankama in da bodo imeli od tega dobiček le radikali ali naprednjaki. Vsled tega skušajo sedaj najti pot, kako zaključiti preiskavo na dostojen način. To si žele še bolj raditega, ker izvajajo po mnenju nekaterih opazovalcev razkritja slab vpliv na trgovske in industrijalne posle dežele in ker se skuša na vsak način ohraniti sedanjo prosperiteto.

Najnovejša poročila glede petrolejskega škandala so naslednja:

Demokratični senator Walsh iz Montane, ki igra glavno vlogo v petrolejski preiskavi, je izjavil danes, da upa, da bo preiskava v dveh tednih zaključena, čeprav je priznal da lahko nepričakovani dogodki podaljšajo preiskavo.

V zvezi s petrolejskim škandalom so naslednji dogodki.

Mornariški tajnik Denby je definitivno odstopil. Oba posebna pravdnika vlade, Atlee Pomerene in Owen Robert sta se odpeljala v Wyoming, kjer bosta v četrtek predlagala ustavna povelja proti nadaljnjemu izčrpavanju petroleja na Tea Pot Dome petrolejski rezervaciji.

E. L. Doheny je ponudil dva milijona dolarjev za nadaljevanje graditve petrolejskega bazina v Pearl Harbor, Havajsko otočje, z izjavo, da je to potrebno za narodno obrambo in da bi bila že skoro dograjena konstrukcija izgubljena, če bi se načrta ne dovršilo.

SIC TRANSIT GLORIA MUNDI . . .

Dunaj, Avstrija, 10. marca. — V dunajskem dvoreu se namerava ustanoviti veliko restavracijo, s kavotomem in konditorijo in to novo podjetje naj bi nudilo priliko, da se prodajo še obstoječe zaloge nekdanjih cesarskih kleti.

Trgovsko izkoriščanje dunajskega dvorca, ki se je pričelo z otvoritvijo tunelske pasaze in trgovin, ni zadelo na polno odobranje starih Dunajčanov.

Gotovi deli dvorca služijo sedaj kot stanovanja za siho, čitalnice, galerije in zborovni prostori za različne organizacije.

Glede vsega tega je pisal pred kratkim neki dunajski list:

V Nemčiji so postopali do sedaj še precej spoštljivo z zapuščenimi kraljevskimi in knežjimi dvorci in poslopja se je uporabljalo za muzeje ali v slične svrhe. Na Dunaju pa je očitno mero dajno vprašanje denarja. Že precej časa zasledujejo na Dunaju namen, da se trgovski izkoristi starodavni dvorec. Prvi korak v tej smeri je bil storjen, ko so izprijemili tunelsko pasazo, vodečo skozi starejši del dvorca, v celotno vrsto prodajalnih, katere je dala vlada v najem privatnim podjetnikom. S tem pa stvar še ni bila končana. Sklenjeno je bilo, da se da v najem celo pritličje krasnega krila nove palače, v katerem je stanoval prestolonaslednik Rudolf, v restavracijske svrhe.

Namerava se napraviti tam tudi kavarno in konditorijo. Očitno se računa s tem, da bo najemnik prevzel tudi še obstoječe zaloge cesarskih kleti, ki vsebujejo izbrano plemenito pijačo in da bo skušal te zaloge dobro prodati, posebno senzacije željnimi tujcem.

Ostali prostori dvorca ne bodo namenjeni trgovskim svrham. Krila dvorca so določena za razsve sliki in naravoslovske zbirke. Krasni sprejemni prostori v prvem nadstropju bodo izpremenjeni v čitalnice ter bodo služili narodni knjižnici kot dodatni prostor. Najvišje nadstropje pa

RDEČA ZASTAVA VIHRA V RIMU.

Rim, Italija, 8. marca. — Rdeča zastava sovjetov je danes privikrat zaplapolala v Rimu po odobrenju italijansko-ruskega trgovskega dogovora. Novi ruski sovjetski poslanik Jordanski je zasedel palačo nekdanjega cesarskega ruskega poslanstva. Takoj nato je bila razobešena raz balkonske rdeče sovjetske zastave, ki je vzbujala ves dan veliko pozornost prebivalstva.

V palači je bilo dosedaj tudi družin ruskih beguncev.

STAVKARSKI IZGREDI V BOMBAYU.

Bombay, Indija, 8. marca. — Štirje civilisti so bili ubiti in pet nadaljnjih je bilo močno poškodovanih, ko je streljala policija na razgrajajoče stavkarje bombažnih predilnic. Pozneje je bilo poklicano vojaštvo, ker so se oblasti bale nadaljnjih izbruhov.

Odkar je izbruhnila stavka, se je pripetilo dosti požigov. V enem okraju so stavkarji zažgali 2000 zavojev bombaža ter kamenjalske kebe, in ljudi, ki so hoteli rešiti blago. Stavkarji so tudi napadali železniške vlake.

BRANIL JE ČAST SVOJE ŽENE

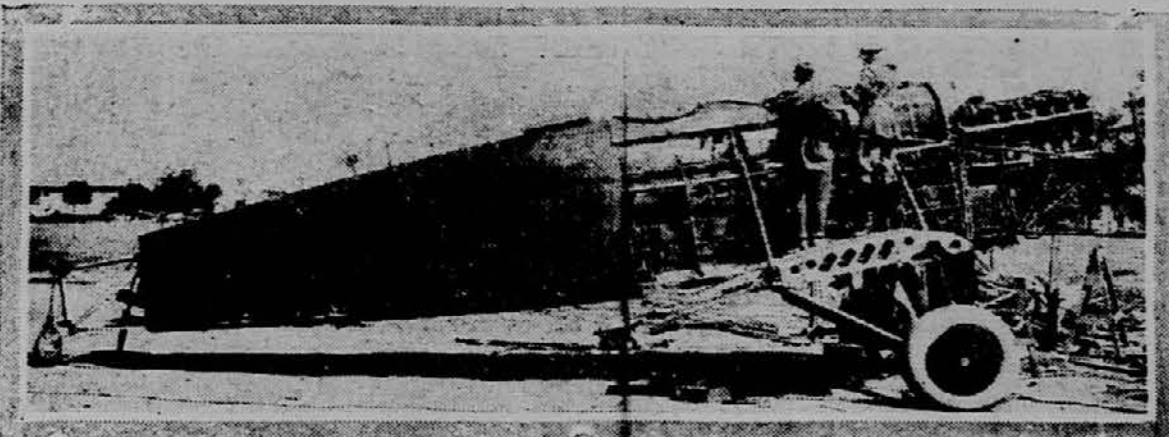
Toronto, Kanada, 8. marca. — Viljem Steadman je izjavil danes da je ustrelil Herberta MacLura v namenu, da ohrani čast svoje žene, katere je slednji baje nadlegoval.

Poučeval je otroke godbo, in ko je bil v hiši pri pouku, se je baje nespodobno obnašal napram hišni gospodinjici.

bo prepuščeno znanstvenim in finančnim društvom.

Če bodo vsi sedanjí načrti izvedeni, bo vseboval dunajski dvorec, kaj mešano družbo in uredništv se bo stari izrek: Sic transit gloria mundi. (Tako mine slava sveta).

ZRAKOPLOV, KI BO POLETET KROG SVETA.

Slika nam predstavlja ameriški armadni zrakoplov št. 2, ki se bo spomladi udeležil poleta na Clover Field pri Los Angeles, Cal., kjer se bodo zrakoplovci dvignili. Polet bo vodil major F. L. Martin.

DRŽAVNA DELAVSKA POSTAVA JE USTAVNA

Najvišje sodišče Združenih držav je razsodilo, da je ustavna delavska postava iz leta 1917, ki omejuje ure za delavce.

Washington, D. C., 11. marca. Najvišje sodišče Združenih držav je včeraj odklonilo priziv Josepha Radice, restavraterja iz Buffala ter s tem vzdržalo ustavnost newyorške državne delavske postave iz leta 1917, v kolikor se tiče postava ur in časa uslužbenja žensk.

Radice je bil v Buffalo spoznan krivim, ker je dovolil ulužbenje natakarije po deseti uri zvečer. Vložil je priziv proti postavi na temelju, da krši trinajsti amendent k zvezni ustavi, ker omejuje prostost sklepanja kontraktov med odraslimi.

Sodnik Sutherland, ki je podal mnenje najvišjega sodišča, je rekel, da ni postava neprimeren samovoljna v omejevanju prostosti sklepanja kontraktov.

Newyorška delavska postava izključuje iz svojih določb ženske zaposlene v restavrantih kot pevke in igralke, kot garderobierke ali uslužbene v kuhinjah hotelov in restavracij. Sodišče je razsodilo, da ima država pravico določiti, do kakšnega obsega naj bodo zaposlene ženske, kjer pride v poštev pranje njih zdravlja in dobrobiti.

Pravorek se tiče le one sekcije postave, v kateri se glasi:

V mestih prvega in drugega razreda ne sme biti uslužbenca nobena ženska v starosti nad šestnajst let in nobeni ženski se ne sme dovoliti, da bi delala v kakem restavrantu več kot šest dni ali štiri in petdeset ur na teden in ne več kot devet ur na dan, ali pred šesto uro zjutraj ali po deseti uri zvečer.

Najvišje sodišče se je pečalo včeraj z nadaljnjim slučajem, ki se je tikel New Yorka. Consolidated Gas Company je namreč pobirala višje pristojbine tekom njenega boja za višje pristojbine za dobavo plina. Tozadevne svote je sodišče zadržalo in sedaj je odločilo najvišje sodišče, da lahko kompanija porabi ta denar v svoje svrhe.

TURŠKI PARLAMENT JE KALIFAT — PRAVI KEMAL.

London, Anglija, 10. marca. — Predsednik turške republike Kemal paša je rekel:

Kalifat smo odstavili. Reprezentant vse turške moči je turški parlament. Turški parlament bo opravljal tudi delo kalifata.

DELO REPARACIJSKIH IZVEDENCEV.

Pariz, Francija, 10. marca. — Delo reparacijskih izvedencev je pričela boljše napredovati kot dosedaj in poročilo komisije bo kmalu predloženo zavezniškim vladam.

JAPONSKI POSLANIK PROSLAVLJA AMERIKO

Japonski poslanik je proslavljal Združene države radi pomoči, katero so nudile Japonski tekom zadnjega potresa.

Masanao Hanibara, japonski poslanik, je imel na letnem banketu Japoonske družbe, ki se je vršil v hotel Astor, govor, v katerem je slavil velikodušno pomoč Amerike ob času velikega potresa ter hitro podpisanje zadnjega japonskega posojila. Vse to je napravilo ugoden učinek na odnose med Ameriko in Japonsko.

Izza washingtonske pogodbe, — je izjavil poslanik, — sta ta dva dogodka bolj kot kaj drugega ojačila vezi prijateljstva med obema deželama.

Vprašanja priseljevanja se je dotaknil poslanik le površno in le v splošnem pogledu. — Nočem namigniti na sedanji zakonski osnutek v kongresu, ki se tiče priseljevanja in razumeli boste takoj stališče, ki sem ga zavzel v tem oziru. Najti je gotove stvari, o katerih ne morejo zastopniki tujih narodov razpravljati javno ali privatno, razven s pristojnimi oblastmi.

Celo v najbolj oddaljenih okrajih je danes komaj mogoče najti Japonec, ki bi ne občutil hvalečnosti vsprko velikodušne pomoči, katero je nudila Amerika težko prizadeti deželi, — je rekel poslanik, govorec o pomožni akciji ob priliki potresa. — Hvaležnost naroda je bila zopet vzbujena in to predstavlja naravnost blagoslov te drugače tako strašne katastrofe.

Denar in material bosta kmalu porabljeni, a ostala bosta razpoložena in čustvo in to sta dva elementa, ki spravljata narode skupaj z vezmi prijateljstva in bratstva.

Uspeh posojila, — je izjavil poslanik, — priča o praktičnem načinu ameriške vere v Japonsko.

Za Japonsko ne pride toliko v poštev vprašanje, če sme poslati nar več priseljenecv v Združene države, pač pa princip, če bo upoštevana kot narod ali ne.

Henry Taft, predsednik Japonske družbe, se je zavzel za konferenco, ki naj bi uravnila priseljenke in druge probleme, v interesu Japonske in tudi Združenih držav.

PREMIJJE MED ŠPANC IN MAROČANI.

Madrid, Španija, 11. marca. — Zadnja bitka med Španci in Maročani se je vršila dne 7. marca. Pri tej priliki so izgubili Maročani 120 mož. Vsled neprestanih nalivov je bilo treba vojaške akcije prekiniti.

DOSEDAJ SO NAŠLI 87 TRUPEL.

Castle Gate, Utah, 11. marca. — Do devetih dopoldne so prinesli

ŠKANDAL V VETERANSKEM URADU.

Slika nam predstavlja kongresnika Johna W. Langleya ter Fredericka Zihlmana, katerega dolže, da sta si prisvajala denar, namenjen veteranskem uradu. — Oba poslance odločno zavračata te obdolžitve.

VON KAHR JE PRIČEVAL V HITLERJEVEM PROCESU

Pravi, da ni imel nobenega stika s fašisti. — Niti generala von Lossowa niti Kahra niso zaprilegli. — Za obstoj države je edinstvo prvi pogoj.

Monakova, Bavarska, 11. marca. — Bivši bavarski diktator von Kahr je danes nastopil za pričevanje v procesu proti Hitlerju in Ludendorffu.

Sodnijska dvorana je bila nabito polna. Vse je bilo uverjeno, da bodo Kahrova izvajanja odločila konec procesa.

Von Kahra niso zaprilegli. Tudi von Lossow ni bil zapriležen. Najprej je poročal o svojem delovanju, ko je bil državni komisar meseca septembra preteklega leta.

Ponovno je poudarjal, da morajo biti nemške države edine, če hočejo, da bo Nemčiji zasiguran obstanek.

Po mojem mnenju — je rekel — je bila Hitlejeva agitacija napačno zasnovana. Pa tudi če bi bila prav zasnovana, bi ne imela nobenega uspeha.

Bivši bavarski diktator je svoj izjavo čital. Državno pravdnštvo je bilo odločno proti temu, toda sodišče ni hotelo ugoditi zahtevi državnega pravdnštva.

reševalci na površino 89 trupel premogarnjev, ki so postali žrtve eksplozije, v rovu Utah Fuel Company. Najbrže ni noben izmed 173 majnarjev, ki so bili začasa eksplozije v rovu, ostal živ.

Osemnajstih trupel dosedaj še iso mogli identificirati.

PODADMIRAL NAPADEL SUHO POSTAVO

Poveljnik brooklynskega Navy Yarda je napadel Volstead postavo ter rekel, da je neizvedljiva. — Policija, prohibicijski agenti, odvetniki, in sodniki, vsi ti skupaj ne morejo ničesar opraviti. — Neovirano delovanje butlegarjev. — Krive niso niti krajevne oblasti niti policija.

Potem ko se je zaman poslužil vseh mogočih sredstev, katera nudi Volsteadova postava, da iztrebi butleganje v bližini brooklynskega Navy Yarda, je prišel podadmiral Charles R. Plunkett do prepričanja, da je Volsteadova postava mrtva črka in da je ni mogoče izvesti.

To je izpovedal v policijskem glavnem stanu, pred prvim pomožnim policijskim komisarjem Leachom.

Pretekli teden je bil zopet uveljavil svoj ukrep, da ne smejo mornarji in mornariški vojaki postopati krog prodajalcev v bližini Navy Yarda in da ne smejo hoditi v trgovine.

Podadmiral je rekel, da je najprvo razpravljal o položaju s policijskimi kapitani in nato s komisarjem Enrightom, zveznim pravdnikom ter zveznimi prohibicijskimi agenti. Vsi skupaj pa niso mogli ustaviti delavosti butlegarjev.

Nato je sklenil izstradati prodajalce žganja s tem, da je ustanovil gotove zone, v katerih se ni smel muditi noben mornar ali mornariški vojak, ki je bil na dopustu. Odpošiljal je tudi patrole, da izvedejo njegovo povelje.

Januarja meseca je razveljavil svoj ukrep, da da novo organiziranemu posebnemu oddelku komisarja Enrighta priliko dobiti odloke proti beznicam ter jih zapreti. Ta poskus pa se ni posrečil, in ukrep podadmirala je bil zopet uveljavljen.

„Imel sem napačni vtis,“ je pričal, „da je mogoče zapreti te prostore, če dobite dokaze proti njim. Od takrat naprej sem prišel do zaključka, da je edina pot, kako napraviti konec počenjanju teh ljudi, zadržati mornarje izven dotičnega ozemlja.“

Podadmiral Plunkett pa je rekel tekom pričevanja povsem odločno, da ne dolži niti policije, niti nobene druge krajevne oblasti.

„Vi ne morete izvesti te postave v sodiščih,“ je izjavil. „Moja teorija je, da naj se razveljavi postavo ter uveljavi drugo, katero bo mogoče izvesti. Če bi vsi odvetniki in sodniki v New Yorku posvetili ves svoj čas tekom enega leta vprašanju prohibicije, bi ne mogli po mojem mnenju niti za en las izpremeniti tozadavnega položaja.“

VENIZELOS JE ZAPUSTIL GRŠKO.

Atene, Grška, 10. marca. — Prejšnji ministrski predsednik Venizelos, kojega zdravstveno stanje se je zelo poslabšalo tekom njegovega zadnjega bivanja na Grškem, ko je skušal uravnati zapletene politične razmere v deželi ter določiti bodočo vladno obliko v Grški, je zapustil Atene. Glasi se, da je odpotoval v Pariz.

Politični položaj, kompliciran vsled resignacije kabineta Kafanarisa, je postal bolj urejen, ter se pričakuje, da bo že jutri sestavljen novi kabinet.

BARONICA ROTHSCILD JE UMRLA.

Berlin, Nemčija, 10. marca. — Danes je umrla v Frankfurtu baronica Rothschild, vdova barona Karola von Rothschild, iz znane nemško-židovske finančne družine.

DEMONSTRACIJE PROTI IRŠKEMU PREDSEDNIKU.

Dublin, Irsko, 9. marca. — Danes je nastopil na nekem zborovanju predsednik proste irske države, Cosgrave. Ko je pričel govoriti, so ga študentje izžvigali.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po niskih cenah:

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA
Rasplošila na sadnje pošte in isplačuje „Poštni čkovni zavod“ in „Jadranska banka“ v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro isplačilo najugodnejše.

1000 Din.		\$13.50
2000 Din.		\$26.80
5000 Din.		\$66.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
Rasplošila na sadnje pošte in isplačuje „Jadranska banka“ v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir		\$ 9.70
300 lir		\$14.25
500 lir		\$23.25
1000 lir		\$45.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

Za posiljanje, ki prisegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dva tisoč lir dovoljujemo po mogočnosti le poseben popust.

Vrednost dinarjev in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; is tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam despe poslani denar v roke.

Glede isplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Demar nam je poslali najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

60 Cortlandt Street Tel.: Cortlandt 0557 New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Bank.

